

OBSAH

AUTOŘI A SPOLUPRACOVNÍCI

ÚVOD

GEOGRAFICKÉ ÚDAJE 13

A – PŘÍČINY ZMĚN ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ A OVLIVŇUJÍCÍ FAKTORY

A1 OSÍDLENÍ A POHYB OBYVATELSTVA 15

A1.1 Územní rozložení obyvatelstva

A1.2 Demografický vývoj

A2 VÝROBA A SPOTŘEBA 25

A2.1 Hrubý domácí produkt

A2.2 Zaměstnanost

A2.3 Zemědělství

A2.4 Lesnictví

A2.5 Průmysl

A2.6 Stavebnictví

A2.7 Doprava

A2.8 Výdaje obyvatelstva

A2.9 Cestovní ruch

A3 ODPADY 75

B – STAV A VÝVOJ SLOŽEK PROSTŘEDÍ

B1 OVZDUŠÍ 117

B1.1 Emisní situace

B1.2 Imisní situace v ČR v r. 2003

B1.3 Provoz smogových a varovných regulačních systémů
a meteorologické podmínky v r. 2003

B1.4 Kritické zátěže

B2 VODA 173

B2.1 Hydrologické a meteorologické poměry

B2.2 Jakost vody

B2.3 Užívání vody, nakládání s vodami, zdroje znečištění

B3 PŮDA A HORNINOVÉ PROSTŘEDÍ 225

B3.1 Půda

B3.2 Horninové prostředí

B4 LESY 247

B4.1 Lesní hospodářství

B5 ŽIVÁ PŘÍRODA 267

B5.1 Zvláště chráněná území

B5.2 Zvláště chráněné druhy

B5.3 Krajinotvorné programy

B5.4 Obecná ochrana přírody a krajiny

B6 FYZIKÁLNÍ POLE 293

B6.1 Stav ozonové vrstvy nad územím ČR

B6.2 Radiační situace

B6.3 Radonové riziko

B6.4 Hluk

B6.5 Neionizující elektromagnetická záření a elektrická a magnetická pole

C – ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A ZDRAVÍ

C1 ZDRAVOTNÍ STAV POPULACE	321
C2 CIZORODÉ LÁTKY V POTRAVNÍM ŘETĚZCI	337

D – NÁSTROJE POLITIKY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

D1 PRÁVNÍ PŘEDPISY V OBLASTI ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ	351
D2 ORGANIZACE ŘÍZENÍ PÉČE O ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	371
D3 POPLATKOVÝ SYSTÉM	377
D3.1 Poplatky za znečišťování životního prostředí	
D3.2 Poplatky za využívání přírodních zdrojů	
D3.3 Pokuty za porušování zákonů na ochranu životního prostředí	
D4 VÝDAJE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	405
D4.1 Výdaje na ochranu životního prostředí, hrazené ze státního rozpočtu, územních rozpočtů a státních fondů	
D4.2 Investice na ochranu životního prostředí	
D4.3 Státní fond životního prostředí (SFŽP)	
D4.4 Daně a životní prostředí	
D5 NÁRODNÍ PROGRAM OZNAČOVÁNÍ VÝROBKŮ OCHRANNOU ZNÁMKOU EKOLOGICKY ŠETRNÝ VÝROBEK	439
D6 POSUZOVÁNÍ VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ – EIA/SEA	457

E – DOPLŇUJÍCÍ INFORMACE

E1 MEZINÁRODNÍ SROVNÁNÍ V UKAZATELÍCH OECD	461
E2 MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	471
E2.1 Příprava České republiky na vstup do EU	
E2.2 Dvoustranná mezinárodní spolupráce	
E2.3 Mnohostranná mezinárodní spolupráce	
E2.4 Členství ČR v mezinárodních smlouvách zaměřených na životní prostředí	
E3 VZDĚLÁVÁNÍ, VÝCHOVA, OSVĚTA A PRÁCE S VEŘEJNOSTÍ V OBLASTI ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ	507
E3.1 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta	
E3.1.1 Resort životního prostředí	
E3.1.2 Ostatní resorty	
E3.1.3 EVVO na regionální úrovni	
E3.1.4 Nestátní neziskové organizace, environmentálněvýchovná, informační a specializovaná zařízení	
E3.1.5 Vybrané akce vztahující se k environmentálnímu vzdělávání, výchově a osvětě a práci s veřejností, konané v r. 2003	
E3.1.6 Informace na internetových serverech s environmentální tematikou	
E3.2 Uplatňování místních Agend na území ČR	
E4 NÁZORY A POSTOJE VEŘEJNOSTI	539
E4.1 Veřejnost k problematice chráněných krajinných oblastí a národních parků v ČR	
E4.2 Spokojenost občanů se současným stavem některých oblastí života společnosti	
E4.3 Které oblasti by se měly řešit především?	

PŘEHLED HLAVNÍCH ZKRATEK	551
SEZNAM TABULEK, GRAFŮ A KARTOGRAMŮ	559
MAPY KRAJŮ A OKRESŮ ČR	579

TABLE OF CONTENTS

AUTHORS AND CONTRIBUTORS

INTRODUCTION

GEOGRAPHIC INFORMATION 14

A – ENVIRONMENTAL CHANGE: CAUSES AND FACTORS

A1 SETTLEMENT AND POPULATION MIGRATION 16

A1.1 Territorial Population Pattern

A1.2 Demographic Development

A2 PRODUCTION AND CONSUMPTION 32

A2.1 Gross Domestic Product

A2.2 Employment

A2.3 Agriculture

A2.4 Forestry

A2.5 Industry

A2.6 Construction

A2.7 Transport

A2.8 Expenditures of the Population

A2.9 Tourism

A3 WASTE 79

B – STATE AND TRENDS OF ENVIRONMENTAL COMPONENTS

B1 AIR 127

B1.1 Emission Conditions

B1.2 Air Pollution Conditions in CR in 2003

B1.3 Operation of Smog Regulation and Warning Systems
and Meteorological Conditions in 2003

B1.4 Critical Loads

B2 WATER 177

B2.1 Hydrological and Meteorological Conditions

B2.2 Water Quality

B2.3 Water Use, Water Management and Pollution Sources

B3 SOIL AND GEOLOGICAL ENVIRONMENT 228

B3.1 Soil

B3.2 Geological Environment

B4 FORESTS 250

B4.1 Forest Management

B5 WILDLIFE 271

B5.1 Specially Protected Areas

B5.2 Specially Protected Species

B5.3 Landscape Programs

B5.4 General Protection of Nature and the Landscape

B6 PHYSICAL FIELDS 298

B6.1 Condition of the Ozone Layer over the Czech Republic

B6.2 Radiation Situation

B6.3 Radon Risk

B6.4 Noise

B6.5 Nonionizing Electromagnetic Radiation and Electrical and Magnetic Fields

C – THE ENVIRONMENT AND HEALTH

C1 THE HEALTH STATE OF THE POPULATION	323
C2 CONTAMINATION OF THE FOOD CHAIN	340

D – INSTRUMENTS OF ENVIRONMENTAL POLICY

D1 ENVIRONMENTAL LEGISLATION	360
D2 ORGANIZATION OF ENVIRONMENTAL PROTECTION	373
D3 THE SYSTEM OF CHARGES	379
D3.1 Fees for Environmental Pollution	
D3.2 Fees for Exploitation of Natural Resources	
D3.3 Fines for Infringement of Environmental Laws	
D4 ENVIRONMENTAL EXPENDITURES	407
D4.1 Environmental Protection Expenditures from the State Budget, Territorial Budgets and State Funds	
D4.2 Investments for Protection of the Environment	
D4.3 State Environmental Fund (SFŽP)	
D4.4 Taxes and the Environment	
D5 NATIONAL ECOLABELLING PROGRAM	448
D6 ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT – EIA/SEA	458

E – SUPPLEMENTARY INFORMATION

E1 INTERNATIONAL COMPARISON IN TERMS OF OECD INDICATORS	462
E2 INTERNATIONAL COOPERATION	489
E2.1 Preparation of the Czech Republic for Accession to the European Union	
E2.2 Bilateral Cooperation	
E2.3 Multilateral Cooperation	
E2.4 Environmental International Conventions and Agreements to which the Czech Republic is a Party	
E3 ENVIRONMENTAL EDUCATION, ENLIGHTENMENT AND PUBLIC AWARENESS	520
E3.1 Environmental Education and Public Awareness	
E3.1.1 Sector of the Environment	
E3.1.2 Other Sectors	
E3.1.3 EEEA at the Regional Level	
E3.1.4 Nongovernmental Nonprofit Organizations, Environmental Education, Information and Specialized Facilities	
E3.1.5 Selected Events Related to Environmental Education, Enlightenment, and Public Awareness and Work with the Public, held in 2003	
E3.1.6 Information on Web Sites Related to the Environment	
E3.2 Implementation of Local Agendas 21 in the Territory of CR	
E4 PUBLIC OPINION AND ATTITUDES	542
E4.1 The Opinion of the Public on the Subject of Protected Landscape Areas and National Parks in CR	
E4.2 Satisfaction of Citizens with the Current State of Some Areas of the Environment	
E4.3 Which Areas should be Resolved Preferentially?	

LIST OF ABBREVIATIONS	551
LIST OF TABLES AND FIGURES	559
MAP OF CZECH REPUBLIC REGIONS AND DISTRICTS	579